

ՏԱՅՐԱԳՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՅ
ՄԱՅՐ ԱԹՈԽ Ս. ԷՇՄԻԱՅԻՆ

SUPREME PATRIARCH
CATHOLICOS
OF ALL ARMENIANS
MOTHER SEE OF HOLY ETCHMIADZIN

Ն.Ս.Օ. Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ՊԱՏԳԱՍՏ ՍՈՒՐԲ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻ ԱՌԻԹՈՎ

(Մայր Աթոխ Սուրբ Էջմիածին, 2002 թ. մարտի 31)

«Եւ ուր երթամն՝ գիտիցեք, և զճանապարհն գիտիցեք:
... Ես եմ ճանապարհն և ճշմարտութիւն և կեանք»

(Յովհ. 14. 4-6):

Սիրելի ժողովուրդ հայոց.

Յարութեան ողջունաբեր առաւօտ է: «Երկիրը լցուել է Տիրոջ
ողորմութեամբ» (Մշ. 118. 64): Յարութեան ու կեանքի յաղթութեան հաւատով,
յոյսով ու լաւատեսութեամբ են համակուտած մեր հոգիները՝ հաղորդ «Ես եմ
ճանապարհը և ճշմարտութիւնը և կեանք» (Յովհ. 14. 4-6) Բանին Կենաց
Աստուածայայնութեան խօսքին:

Քրիստոսի սքանչելագործ Յարութեան խորհրդով մենք ապրում ենք այն
միշտարութիւնը, որ Աստուած չքողեց իր արարածներին մեղքի հետ միայնակ,
կորստեան ճանապարհին, այլ շարունակ յայտնուեց նարդկութեանը
նահապետների և մարգարեների միջոցով, իսկ ի լրումն ժամանակի մարմին առաւ
ու բնակուեց մարդկանց մէջ:

Մէկ այլ աշխարհի՝ խաղաղ ու եղբայրասեր Աստուծոյ հետ հաշտ՝ փրկուած
աշխարհի սէրը մարդկանց հոգիներում սերմանելու առաքելութեամբ եկաւ
Քրիստոս, եկաւ խաչի վրայ անարատ իր արեան հեղմանք մեղքն ու մահը
խորտակելու յանձնառութեամբ: «Սիրեց իւրայիններին, ... խապառ սիրեց նրանց»
(Յովհ. 13. 1), – ասում է առաքեալը: Փրկի խապառ այդ սիրով գծուել է Գողգոթայի
խաչելութեան ուղին և փայլատակել է Յարութեան Լոյսը՝ իբրև սիրոյ ու բարու
յաղթութեան ճշմարտութիւն, իբրև քաւութիւն ու ներում, իբրև հաշտութիւն:

Այսօր մենք՝ ուսմ նոյնպէս խապառ սիրեց Քրիստոս, կանգնած ենք թափուր
գերեզմանի առջև, որի դռնից քարը մեզ համար մի կողմ է գլորուած: Գերեզմանից
անդին մահուան ստուերից զերծ ճանապարհն է, և Յարուցեալ Քրիստոս ծայնում է
մեզ: «Եւ թէ ուր եմ գնում, այդ գիտեք, գիտեք և ճանապարհը: ... Ես եմ ճանապարհը
և ճշմարտութիւնը և կեանք» (Յովհ. 14. 4-6):

Սիրելի բարեպաշտ հաւատացեալներ.

Աստուծոյ Սիածին Որդու փրկագործական առաքելութեամբ շնորհն ունենք
ճշմարտութիւնը ճանաչելու, գտնելու կեանքի հմաստն ու նպատակը,
երջանկութեան ճանապարհը: ճշմարտութիւնը և կեանքը մեր հոգիներից պիտի

բխն: Քրիստոսին սիրող հոգիներից, որ հաւատում են Նրա խօսքին՝ Սուրբ Աւետարանին, վստահում Նրա Յարութեանը ու Նրա աստուածային Եթեկայութեանը մեր մէջ, կեանքի յաւիտենութեանը, քրիստոնէական բարոյական արժեցների կենսահաստատ ուժին: Մեր ամեն խօսք և գործ կամ վաճառում է ծշմարտութիւնը, կամ հաստատում այն: Կամ խոցում է դիմացինի սիրտը, կամ ամոքում ու մխիթարում, կամ աւերում է, կամ կառուցում, կամ խաւար է ծնում, կամ լոյս: Չլինենք ծշմարտութեան վաճառողներ այն զինուորների պես, որ կաշառուեցին ու սուս վկայութիւն տուեցին, թէ աշակերտներն են տարել Յիսուսի մարմինը, այլ անկաշար հոգով, արդար սրտի և Յարութեան անխառն հաւատով մեր Եկեղեցու խորաններում հաղորդուենք Աստուծոյ Սիհածին Որդու կենդանարար մարմին ու արեանը: Ով ճանաչել է ծշմարտութիւնը, խաւարու չի ցանկայ: Ով քայլել է ծշմարտութեան ճանապարհով, խաւարու չի դեգերի: Մեր ճանապարհ Յայոց Մի, Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին է՝ Յարուցեալ Քրիստոս քարոզող, Յարութեան հաւատի մէջ, Յարութեան ճանապարհին մեզ հաստատող ու ապրեցնող:

Սիրելի ժողովուրդ հայոց, յարութեան նոր արշալոյս է քացուած ի Յայաստան, Արցախ և ի Սփիւռ՝ Աերշնչուն նոր կեանքի սպասումով՝ առաքինութեամբ շենշոյ, ապահով, բարօր ու երջանիկ կեանքի: Երբ յարութեան նոր առաւօտ է հայ իրականութեան մէջ, չերկնչենք մեր Յայրենիքում իրաւունք և օրինականութիւն պաշտպանելու, արդարութիւն և ծշմարտութիւն հաստատելու: Դառնանք դէահ Յարութեան անստուեր լոյսը, բացենք մեր հոգին մեզ նորոգող ու փրկող Յարուցեալ Քրիստոսի առջև: Երբ յարութեան նոր առաւօտ է, ինչպէ՞ս լոյրեամբ անցնենք կեղծիքի կողքով և անտարբերութեամբ ու անփութութեամբ թոյլ տանք, որ մեր կեանքը դառնայ կեղծ արժեցների ու գաղափարների, անօրեն գործարքների վաճառատեղի: Քրիստոնէական բարոյականի վերածնունդը այսօր համազգային խնդիր է և իրացանչիրիս մտահոգութեան առարկայ, քանզի առանց սիրոյ, առանց ազնուութեան, արդարամտութեան ու օրինաւորութեան միայն կարծատև կարող են լինել բոլոր ծեղքերումներն ու յաջողութիւնները, տնտեսութիւնը՝ գուրկ ազատ ու Աերդաշնակ օարգացումից, գիտութիւնը՝ հեռու կեանքի առաջընթացին ծառայելու իր կոչումից, արուեստը՝ անհոգի ու միայն նմանակող: Առանց Փրկչի ոչինչ յարատև ու երջանկաբեր չենք կարող ստեղծել: Քրիստոս է ճանապարհը, «աղբիւ կենաց և բաշխող շնորհաց»: «...ով ինձ հաւատում է, ինքն էլ կանի այն գործերը, որ ես եմ անում» (Յով. 14.12), – ասում է Տերը: Լաւ լաւ կոչող, վատը՝ վատ, բարին չարից տարբերող գործերն են դրանք, տեսիլքով Աերշնչուն արութեան գործերը, յաղթանակող, հրաշածին, անհնարինը հնարաւոր դարձնող ու յարութեամբ շնչող գործերը:

Փրկչի ուղենշած, Նրա արեամբ հարբուած, Նրա սիրով ծաղկուն յարութեան ճանապարհ պիտի վերածնուի Յայաստանը, ծշմարտութեամբ պիտի զօրեղ լինի, լեցուն կեանքով ու երջանկութեամբ, Երկիր դրախտավայր՝ աշխարհասփիւր ողջ հայութեան համար ոչ միայն պատմական Յայրենիք, այլ տուն հայրական, որ հաւաքում է մեզ տապանակիր Արարատի շուրջ, Միածնակառոյց Սուրբ Եղմիածին հովանու Աերքոյ:

Աշխարհի բոլոր կողմերում Յարութեան հաւատով արձագանքնենք «Յայաստան – Սփիւռք» միաբանութեան նոր ուխտի հրաւերին և Տիրոջով ուրախ, Տիրոջով վստահ ու քաջեռանդ՝ ծեռնամուկս լինենք հայոց անկախ պետականութեան՝ մեր նոր կեանքի կառուցմանը: Նոր լոյսեր վառենք ազգային միութեան մեր Սուրբ Տաճարում, վստահենք մեր զօրութեանը Քրիստոսով, սիրենք

մեր միաբանութիւնը՝ ամբողջ, պայծառ պահելով Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցին, ուր բնակուում է Աստուած Իր օրինութեամբ, յարութիւն ճառագող Իր ծշմարիտ զօրութեամբ, որը զարթօնքով է լցրել հայ կեանքի անդաստաններն ամենուր՝ նոր կենսաւիշ հաղորդելով կեանքի յաղթութեան հաւատով ապրող ու արարող Ազատ Արցախին և Հայոց Սփիլոքին:

Ապրենք Քրիստոսով, և մեր կեանքը միշտ կլինի յարութեան ողջունաբեր առաւօտ:

Ամենայն Հայոց Միածնաւց Մայր Արոռից «յարեաւ Քրիստոս» մեծասքանչ աւետիսն ենք յղում և Հայրապետութեական Մեր ջերմ ողջոյնը բերում Առաքելական մեր Եկեղեցու Նուիրապետութեան Արոռների շնորհազարդ գահակալներին Մեծի Տաճն Կիլիկիոյ Ն.Ս.Օ. Տ. Տ. Արամ Ա Կաթողիկոսին, Երուսաղեմի Հայոց Ամենապատիւ Պատրիարք Տ. Թորգոն Արքեպիսկոպոս Մանուկեանին, Կոստանդնուպոլսոյ Հայոց Ամենապատիւ Պատրիարք Տ. Մեսրոպ Արքեպիսկոպոս Սուրբաթեանին:

Յարութեան բարի աւետիսով Հայրապետական Մեր օրինութիւնն ենք բերում ուխտապահ ու նուիրեալ ողջ հոգեսոր դասին, հաւատաւոր համայն մեր ժողովրդին ի Հայաստան, Արցախ և ի Սփիլուս:

Յարութեան օրիներգութիւնը Մեր շուրբերին, ողջունում ենք հայոց պետական աւագանում՝ գլխաւորութեամբ ՀՀ Նախագահ Տիգրան Բոչարեանի և Հայաստանում հաւատարմագրուած դիւանագիտական առաքելութիւնների ղեկավարներին ու ներկայացուցիչներին:

Ի Քրիստոս սիրոյ Եղբայրական Մեր ողջոյնն ենք յղում քոյր Եկեղեցիների հոգեսոր պետերին և Յարուցեալ Փրկչի առատարաշխ շնորհները հայցում Քրիստոսի հաւատաւոր հօտին, համայն աշխարհին: Քրիստոս յարեաւ: Քրիստոսով յարուցեալ ու նորոգ են մարդն ու տիեզերքը: Չկայ մահ՝ «Նա ամեն ինչ հաստատել է լինելու համար, և աշխարհի գործերը փրկութեան համար են» (Իմաստ. Սղ. 1.14):

Քրիստոսի Յարութեամբ բացուել է կեանքի ճանապարհը: Մերն է Շնորութիւնը նոր այգաբացին մարդկութեան երրորդ հազարամետակի և հայոց նորանկախ պետականութեան. «Եւ թէ ուր եմ գնում, այդ գիտեք, գիտեք և ճանապարհը»...:

Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց,
Մեզ, ձեզ մեծ աւետիս: